

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az ellenzék szép napjai

Debrecen, március 11.

Két akta fekszik a közvélemény előtt: az ugynevezett román egyezkedés aktái. Az egyikben Mihályi Tivadar előadta a román nemzetiségi párt kívánságait, a másikban Tisza István gróf tárta fel, szintén pontról-pontra a kormány álláspontját. A nemzetnek ez a pontozatokba foglalt száraz aktaszerű felvilágosítása egy féléves rágalomhadjáratot tett egyszerre semmivé. Mert ime még Apponyi Albert gróf is kénytelen volt beszédében loyálisan elismerni, hogy Tisza István gróf jóhiszeműségében senki sem kételkedik, s azzal is mindenki tisztában volt, hogy a miniszterelnök nem fog szembehelyezkedni a magyar nemzeti állameszme követelményeivel. Így beszélt Apponyi most, mikor már az aktákból részletesen bebizonyosodott előtte, hogy itt se paktumról, se elalkuvásról nincs szó, hanem csak a magyarság és a nemzetiségek között való megértés és kölcsönös közeledés legjobb szándéku kísérletéről, amellyel egyébként eddig is minden előző kormány még a koalíciós kormány is megpróbálkozott.

És Tisza István grófnak mégis hetekig, hónapokig mennyi temérdek igaztalan bántalmat kellett eltűrnie az ellenzék és főképp az ellenzéki sajtó részéről, melynek éktelen lármájából leginkább az a jelszó süvített ki minduntalan, hogy Tisza a nemzeti egység rovására mindent elpaktált a románoknak. Mindezeknek a képtelen kitalálásoknak most egyszerre végük van. A nemzet örökös szemé mindent tisztán lát

és megnyugvással, megelégedéssel tapasztalhatja, hogy Tisza István ebben a fölötébb nehéz kérdésben sem tagadta meg önmagát. Megmaradt most is, multjához híven, nyílt, egyenes, becsületes, korrekt államférfinak s egy hajszálnyt sem áldozhat fel a magyar nemzeti állameszme sarkalatos közjogi elveiből. Ezt bizonyítják az aktáknak feltárt száraz adatai.

Mert mi történt voltaképpen? Semmi más, mint az, hogy Tisza István gróf tárgyalta a román nemzetiségi párt kiküldött vezetőivel, akik tizenegy pontba foglalták a maguk kívánságait. Tisza ezeket meghallgatta s válaszában félreérthetetlen egyenességgel kifejtette, hogy mit lehetne és mit nem ezekből a kívánságokból teljesíteni. Végezetül pedig az egész tárgyalási anyagot legdicsérendőbb alkotmányos felfogással a nemzet törvényhozásának bírálata alá bocsátotta.

Hol van ebben valami veszedelem, vagy sérelem a magyar állami szuverenitás kárára? Az ellenzék főképp azt kifogásolja, hogy Tisza miért állt szóba a román kiküldöttekkel, mint egy meglevő nemzetiségi párt vezérével. Hát ez csak forma és nem egyéb kisszerű szörszálhasogatásnál. Hiszen azt maga Apponyi is elismerte, hogyha a nemzet bármely részének valami panaszai vannak, azokat a panaszokat az állam kormánya köteles meghallgatni. Tisza egyebet nem tett. Meghallgatta a román nemzetiségi párt panaszait s megmondta rájuk a maga véleményét, hogy szerinte mik azokban a jogosak és mik a jogtalanok. Hogy mint nemzetiségi párttal állt velük szóba. Hét ez is sérelem? Hiszen

ugyanígy cselekedett valamennyi előző kormány s éppen a románok vezérszónokától, Mihályi Tivadartól tudtuk meg, hogy vele maga Kossuth Ferenc is mint nemzetiségi pártvezérrel levelezett. Elvégre is lehetetlen letagadni a tényt, hogy egy ilyen párt — akár tetszik, akár nem — valóban létezik. Tehát ha megegyezésre óhajtunk velük jutni, akkor szóba is kell velük állanunk. Ez olyan természetes, amely ellen semmiféle szörszálhasogató kritika helyt nem áll. A megegyezés egyébiránt nem sikerült, de a kísérlet hasznát a közéletre már is tapasztalhatjuk. Azt, hogy a nemzetiségekben is felébredt a közeledés hajlandósága és hogy a nyilvánosságra került megbeszélések tartalma fölött megindult vita oly emelkedett színvonalon kezdődött, mely a magyar parlamentnek legszebb és legnemesebb tradícióira emlékeztet. Ha a vita további menete is ezen a magas nívón marad: az maga elég fontossággal bír arra, hogy az aktákat csakugyan érdemes volt publikálni és napirendre tűzni. De azt hisszük, még egyéb kedvező eredménye is lesz a vitának. Sok minden kérdést fog tisztázni és vajha rávezetné az egymással szemben álló pártokat is a kölcsönös megértés útjára.

= **Az osztrák válság.** Bécsből táviratozzák: A kormány az utolsó órákban még kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy a csehek az obstrukció abbahagyására bírja és tegnap este Trnka közmunkaminiszter a kormány megbízásából megjelent a cseh agráriusok klubjában és tárgyalta a párt vezetőivel.

Cserép-darabok

Irta: MORICZ PÁL.

(Egy híres huszárkard.) A Kaszab János őrnagy ur kardjához fogható másik kardot nem sokat kovácsoltak. A Bocskai-huszároknak, a hajduknak volt egyik vitéze Kaszab őrnagy ur. Komáromnál is vitézkedtek a Bocskai-huszárok és a Kaszab János őrnagy ur kardja volt legalább öt ujnyi széles. Klapka tábornok seregében erről a kardról beszélték, hogy a fokába kéneső van öntve és ettől volt olyan nehéz vágásu a Kaszab János őrnagy ur kardja. Mert olyan kard volt ez a kard, amelyik vasas némethez egyszer odavágott kardjával Kaszab János őrnagy ur, az ilyen szerencsétlen német leginkább két darabban bukott le a lováról. No de azért Kaszab János őrnagy ur sem volt holmi pity-poty ember. Válláig ért a kipedert vastag bajusza.

(A tót-sütemény.) Görgői Arthur seregében a 33. honvédszászlóaljnál szolgált a szegedi Zsótér Antal, később hadnagy. Selmebánya alatt vitézték a windschachtli csatát. A németek meglepték, szétriasztották a zászlóaljat. Menekülni kellett. Ez időtől a kenyerek is fogytán volt. Hó lepte a sereget. Fagytól dermedeztek a honvédek. A lovak kidőltek. A hegyek között az ágyut is katonák húzták.

— Előre! Csak tovább, tovább! — folyton ez volt a parancs.

A honvédek ezen a vidéken ismerték meg a zabkenyeret. De még tréfából sem nevezték lágy-cipónak. Tót-süteménynek keresztelték el. Olyan darabos

bélu, érdes kérgű volt, hogy felszurkálta a szájpaddlásukat.

— Nyihaha, pajtás uram! — midőn megszegették a zabkenyeret, Ábrahám Péter századdobos nyerített, ruggalódzott és savanyu képpel mondta: — Nyihaha! Abrakoljunk egyet . . .

A gyönyörű szép hegyi vidéken sok szegedi honvédnek keze-lába elfagyott. Visszakiváncsoztak a poros alföldre, ahol a porszemekből is buzakenyér terem.

(Daru-költés.) Törő Dániel uram híres csizmadia-mester volt odalent a Hajduságon. Lóbörből, tehénbörből, borjubörből szabogatta, varrogatta azokat a nyühetetlen, nevezetes csizmáit; sőt puha, vékony kordovánból topánkákat is varrogatott az eladólányoknak. Az első csizmadiamester volt Törő. Bár furcsán tűnik fel, még sem a remekes csizmáival büszkélkedett. A különféle vizimadarak voltak a kedves jószágai. Falkástól tipegtek, topogtak, sápoztak, csárogtak az udvarán. Még feredő-tavat is csinált nekik. Főként a két darumadarára tartott nagyot.

— Ezek osztán daruk! — örömmel mutogatta őket komáinak.

A daru, valójára, első pusztai madár. — Szürke szárnyát meg-megbillenti a magasban és Napkelet felé repülve: krugat a daru. Midőn a pusztai pásztor darukurjantást hall, botjára támaszkodik. Vágyódással telik el a lelke a magyar puszták elmúlt szabad élete után . . . Hiszen a darumadár is a szabad puszták madara, azért széledezett el a földünkől. Még mindig a németiség uralkodik ezen a földön. És hogy jól tartsuk a telhetetlen németet, fel kellett barázdál-

ni a darufészkes réti legelőket is a vénséges őrfák mellett.

Bizonyára tovaszállottak volna a Törő uram darui is. Hanem csonkaszárnnyukat, metszett-szárnnyukat hiába emelgették. A kerítésnél tovább nem — sétálhattak . . . Pedig némely alkonyatkor illatos szellők csapódtak feljűk a pusztából. Máskor a magas felhők között, zugó tavaszi széllel versenyt, szabad madarak, darumadarak szárnyaltak Keletre. — A két sóvár madárhoz lehallatszott egy-két örömhang:

— Kru-kruu! . . .

Némely napalkonyatkor ugyanis egyszer csak illegni-billegni kezdtek a madarak. Verdesték csonka szárnyukat. Majd neki iramodtak. Körülugrálták a kutagást. Busan bugták.

— Táncolnak a daruk, idő változik. — Törő mester mindjárt tudta. És kedves madarainak sásból, nádból sikerített katlanszerű fészket Törő, majd egyszer boldogan ujságolta: — Kilencet tojt a darum . . . Hess te! — erélyesen riasztotta tovább a féltékeny vadgácsért, — hanem ez a betyár két tojást összerugott; node kifogtam rajtuk!

— Ugyan mit csinált velük, komám? — tudakolta csizmaszár Sallai Sándor vásárra járó fuvaros ember, aki barátságból órákat is reperált.

— Kötőstyuk alá illeszttem a hét darutojást, — felelte az okos Törő mester nevetve. És megtörtént a csuda. Kikelt mind a hét darutojás. A jámbor tyuk-asszony kiköltötte a szabad puszták magasröptű fejedelmi madarát. Ha így halad Magyarország, megérjük azt az időt, hogy minálunk még sasokkal költenek a német fogára — csirkét.

A nemzetiségi vita

A képviselőház ülése

A képviselőház ma folytatta Tisza István grófnak a románokkal folytatott tárgyalásokról adott fölvilágosításai körül megindult vitát. Nagy beszédek hangzottak el pro és kontra, amely utóbbi irányban elhangzott beszédeknek különösen az a hibájuk, hogy erősen pártpolitikai fölfogásoknak kifejezői inkább, mint sem a kérdésnek lényegét érintő fejtegetések.

A képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Beöthy Pál elnök féltizenegy órakor nyitotta meg az ülést.

Az elnöki előterjesztések után a Ház mindjárt áttér a napirendre, a román tárgyalás megvitatására.

A nemzetiségi vita.

Richter János munkapárti képviselő az első szónok, aki azzal a vallomással kezdi beszédét, hogy lelkét megfűrésztötte az utolsó ülésen abban a két remek szónoklatban, mely itt elhangzott. Apponyi gróf, s Tisza István gróf nagy beszédei után csak sajnálatát fejezi ki, hogy a haza legkiválóbb fiaiban szemben állanak egymással. De szent az a meggyőződése, hogy a gondviselés, amely a nemzetet idehozta és itten tartotta, annyi baj és viszontagság közt, a jövőben is fönn fogja tartani a nemzetet. Hogy világtörténelmi misszióját hogyan fogja teljesíteni a magyar nemzet, az attól függ, hogyan oldja meg a legnagyobb politikai kérdést: a nemzetiségi kérdést. Fejtegeti ezután a nemzetiségi kérdést, hivatkozik a nemzetiségeknek tapasztalt hazafiságára különösen a szabadságharcok idején. Nem erőszakkal eltiporni, hanem megnyerni kell őket. Helyesli a miniszterelnök politikáját, választát tudomásul veszi.

Bethlen István gróf helyteleníti a miniszterelnök paktumos nemzetiségi politikáját. A tárgyalásokat és Tisza István gróf álláspontja illegitim. Nem szabad a nemzetiségeket ígéretekkel kapacitálni. A választ nem veszi tudomásul.

Juriga Nándor sajnálkozással látja, hogy Bethlen István gróf a nemzetiségi harcot hirdeti a békés megértés helyett.

Elnök a vitát félbeszakítja és annak folytatását a Ház holnapra halasztja.

Interpellációk.

Rakovszky István a palotaórság dolgában bejegyzett interpellációját törölte.

Bikády Antal a polgári iskola reformja kérdésében interpellálja a kultuszminisztert és a földmivelésügyi minisztert. Kérde, hogy a próbaképpen fölláított VII. osztályu pol-

gári iskolákban miért nincs meg az egységes vezetés. Kérde, hogy a polgári iskolát végzett ifjak megkapják-e az önkéntességi kedvezményt.

Jankovich Béla dr. kultuszminiszter: A polgári iskolák kérdését a középiskolai reform keretében fogják megoldani és pedig IV. osztályos alapon, míg a felsőbb osztályok a földműves nevelés céljait fogja szolgálni. Önkéntességi jogot nem kaphatnak.

A Ház a választ tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

Humor

a mezőrendőrkapitányságról

As eredményes szarkairás -- Ahova idegeneknek tilos a bemenet!

Az idén a szarkáknál a népesedési mozgalom igen élénk volt. A születési arányszám hihetetlenül túlhágtá a halálzási arányszámot, aminek az a jelentése, hogy a szarkák túlságosan elszaporodtak. S minthogy ismeretes a szarkáknak az a tulajdonsága, hogy a vetésekből kicsipegetik a magot s a zsenge erdei csemetéket tönkreteszik, megérthető, hogy a mezőrendőrkapitányság statáriális uton akarja megváltoztatni a halálzási arányszámot, még pedig a szarkák hátrányára. Rendeletet adott ki dr. Boldizsár Kálmán mezőrendőrkapitány, hogy a szarkákat irtani kell, jutalom-díjat is tűzött ki a szarkák fejére, jobban mondva lábára, nevezetesen mindenki, aki egy pár szarkalábat beszolgált, (felemás nem számít) 40 fillér jutalmat kap.

Nagy volt az röm az erdei szegényemberek körében az új kereseti forrás megnyílása fölött s minthogy a szarkák a halálzási ítélet ellen elmulasztották a felebbezést a városi tanácshoz beadni, 8 nap alatt jogerős lett a mezőrendőrkapitányság ítélete. Szegény szarkák, bizony hullottak, kit flóberttel, kit puskával, vagy hurokkal pusztítottak el. Hogy azonban a szarkalábak minál szaporábban gyűljenek, egy erdőőrnek az az ideája támadt, hogy méreggel pusztítsa a szarkákat. Gyorsan ölé mérget vásárolt s kis szalonnadarabokat bekent méreggel, aztán pedig a megmérgezett eledelt szétszórta az erdőn, a vetések között, sőt a legelőkön is. A szarkák bizony jókat lakmároztak a mérgezett szalonnából s bizony mindegyik ott hagyta a csőrét a vetések között. A szegény erdőőr örült bezzeg a gazdag zsákmánynak és nagy boldogan szedegette össze a szarkalábakat. Közben azonban nagy baj történt. A közelben turkászott Hartstein Nándor szentgyörgyi földbirtokosnak egy farka sértése. Hat sértés bizony belekóstolt a szarka eledelbe. Négy nyomban elpusztult, kettő pedig súlyosan megbetegedett. Az erdőőr örömmel és buval vegyest megszerkesztette a jelentését a szarkairás eredményéről, irván a következőket:

„Tisztelettel jelentem, hogy a szarkairás eredménnyel végződött, amennyiben elhullott 140 szarka, négy sértés, kettő pedig súlyosan megbetegedett.”

A szegény erdőőr azonban nem kapta meg a 40 filléret, sőt még a fizetését is visszatartják, mert a földbirtokos kártérítést követel az eredményes szarkairásért.

Nem ilyen tragikus végű a másik eset, amely szintén állategészségügyi szakmába tartozik.

Bikfalvy hentesmesternek, aki az Eötvös-utca 79. számú házában lakik, ragadós

száj- és köröm-fájásban megbetegedtek a tehenei. Bejelentette a mezőrendőrkapitányságnak, amely megtiltotta, hogy az udvarba idegen állatokat behajtsanak.

Egy derék mezőrendőr meg is szerkesztette a figyelmeztető-cédulát, amely így hangzik:

Ragadós száj- és körömfájás miatt idegeneknek tilos a bemenet!

Amint a szomszédok mondják, a cédula kiragasztása óta minden jó lélek kerülj az udvart.

Kiírták a pályázatot a debreceni egyetemi tanári állásokra

Huszonhét tanszéket töltenek be

A debreceni egyetem megvalósulása mindinkább közeledik. A klinikák építését megkezdik már a jövő héten, az egyetem alapkövét is leteszik mielőbb, s most már az egyetemi tanszékekre is kiírták a pályázatot.

Természetesen egyelőre csak a jogi, bölcsészeti és teológiai tanszékekre írták ki a pályázatot, miután az orvosi fakultás tudvalevően csak 1917-ben nyílik meg, míg a többi fakultás már ez idén megnyílik s így a tanárokat már most ki kell nevezni.

Az egyetemi tanári állásokra a pályázati hirdetmény ma érkezett meg a debreceni református kollégium dékán hivatálához. A pályázati hirdetmény szerint a debreceni egyetemnél huszonhét, a pozsonyi egyetemnél tizenhárom tanszékre hirdette meg a kultuszminiszter a pályázatot. **A pályázati kérvények beadásának határideje 1914. március 31.** A debreceni egyetemnél a teológiai, bölcsészeti és jogi, a pozsonyi egyetemnél csak a jogi fakultás tanszékeire szól a pályázat.

Tudvalevően a pályázati kérvények alapján egy a budapesti és kolozsvári egyetem tanáraiból delegált bizottság fogja az első jelölést megejteni. Minden valószínűség szerint a kijelölés még május havában megförténik s még a nyár folyamán meg lesznek a kinevezések is.

HUNGÁRIA

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖZPONTI SZÉKHELY: BUDAPEST, VII. KÁROLY-KÖRUT 3.

Részvénytőke 6 millió korona.
Biztonsági alapok 1913. év végén közel 22 millió korona.

Debreceni vezérügynökség: Piac-utca 38. szám.
Telefon 816.

Kartellen kívül
előnyös díjak és feltételek mellett köt:
Élet-, tűz-, baleset-, szavatosság-, betöréses lopás elleni, üveg-, jég- és állatbiztosításokat.

Vezérképviselő: **GERÉBY PÁL.**
Ügynököket és üzletszerzőket Hajdu és Szabolcs vármegyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

MINTHOGY MAUTHNER NEVE ALATT MÁSFELE MEGTARTOTT, ELTÉLEMT 14 NAPI ELZÁRASRA.

Katareu levelet irt

Uj köröző levél a debreceni merénylők ellen

Szinte komikus véletlenségben találkoznak egymással az események: a debreceni rendőrség ma újabb köröző-levelet adott ki Katareu és Kirilov ellen, ugyanakkor pedig Katareu levelet irt Tulceából, hogy köszöni: jól érzi magát. Difficile est satiram non scribere... De hát mit csinálnak a szegény rendőrségek? Mi telhetett tőle, nagyot ütött botjával — a merénylő nyomába.

Jutalom a tettesek elfogóinak.

A debreceni rendőrségnek most már rendelkezésre állván, új köröző levelet bocsátott ki *Catarau* és *Kirilov* elfogatására, amelyre jutalmat is tűzött ki. A köröző levélnek, amelyen a két merénylő fényképe van, magyar szövege a következő:

Debrecen sz. kir. város rendőrfőkapitánysága
bűnügyi osztályától.

602—1914. B.

KÖRÖZŐ LEVÉL.

Az alább megnevezett egyének ellen, kik alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy Mandacescu Silvió és Avram Tódor álnévek alatt, illetve ezen nevekre kiállított utlevelek felhasználásával Cernovitzba (Bukovina) utaztak és ott 1914. év február 20-án ők adták fel azon 15—16 kilogramm nitroglycerin derivátumot tartalmazó csomagot Miklóssy István gör. kat. püspök címére Debrecenbe, mely itt február 23-án kézbesítettén, a püspöki hivatalban fölrobbant és három egyén halálát, hét egyén súlyos sérülését okozta, — a debreceni kir. törvényszék vádpanaszára 2136—1914. B. sz. a. három rendbeli gyilkosság büntette miatt nyomozó levél kibocsátását rendelte el. Személyleírásuk a következő:

Név: *Ilie Wasiliewitz Katarow*, alias *Ilie Katarau Orhei*.

Foglalkozása: állítólag *artista* (birkozó).
Életkora: 27 év.

Termete: magas, erős, vállas, herkules kinézésű.

Arca: hosszas, csupasz, művészi.

Haja: sötét barna.

Szemöldöke: sötét barna.

Fülei: kicsinyek.

Álla: kerek.

Szemei: feketék, kissé kancsal.

Homloka: széles.

Bajusza: leborotvált, esetleg angol bajusz

Szakállja: 1—2 centiméter oldal szakállt visel.

Fentnevezett orosz katonaszökevény. — Orhei névre a bukaresti prefektúra által 1912. év május 7-én 39,882. sz. alatt kiállított utlevele van. Jól beszél oroszul és románul.

Név: *Timof Tei Kirilov*.

Foglalkozása: állítólag *artista* (boxmester).

Életkora: 30—32 év.

Termete: középnél magasabb, erős.

Haja: szőke.

Szemöldöke: szőke.

Bajusza: szőke, esetleg angolosan viseli.

Szakállja: borotvált.

Ismertető jele: mord kinézésű.

Tekintettel arra, hogy fentnevezettek a bímvádi eljárás folyama alatt megszöktek, fel kéretnek a hatóságok, hogy őket legerélyesebben nyomoztatni, feltalálás esetén letartóztatni s erről alólírt rendőrhatalóságot haladéktalanul táviratilag értesíteni sziveskedjenek.

Aki a tettesek bármelyikét elfogja vagy kézreadja — megfelelő jutalomban részesül.
Debrecen, 1914. március 9-én.

(P. H.)

Rostás s. k.,
rendőrfőkapitány.

Salamon Marietta kihallgatása.

Bukarest, március 11. A rendőrség többször kihallgatta Salamon Mariettát, aki tudvalevően bizalmas ismeretségben volt *Katareuval*, a debreceni merénylet egyik tettesével. A leány azt valotta, hogy csak ideális viszony volt közöttük és hogy *sejtelve sem volt arról, hogy a fiatalember milyen terv végrehajtásán töri a fejét*. A leány elmondta még, hogy Katareu hosszú rábeszélésére ment el ennek lakására, ahol Katareu azt mondta neki, hogy nagyon vallásos ember és *szertne egyházi alapítványt tenni*, de nem bizik a román papokban és azért inkább *valamelyik magyarországi román egyháznak küldené az ajándékát*. Elmondta, hogy a *hajdudorogi magyar püspöknek akar pénzt és ajándékot is küldeni*, de illetlenség volna s talán zokon is venné, ha románul írta neki, ezért arra kérte a leányt, hogy *írja meg magyar nyelven azt a levelet, amelynek szövegét románul eléje tette*.

Salamon Marietta megírta a levelet és átadta Katareunak. Katareu ekkor azt mondta a leánynak, hogy egyik barátját várja s mint hogy nem szeretné, ha ez a fiatalember ott találna lakásán, arra kérte, hogy távozzék. A leány elment és *napok mulva tudta meg, hogy milyen célra kellett Katareunak a magyar levél*.

A rendőrség folytatja nyomozását és több leányt is kihallgatott, de hogy kik ezek a leányok és kihallgatásukból mit akar megtudni a rendőrség, egyelőre nem árulják el. Az újságírók többször megkísérelték, hogy Salamon Mariettától részleteket megtudjanak de a leány energikusan kitér minden válaszalól és azt mondja, hogy *a rendőrség a legnagyobb titoktartásra szólította föl, ezért nem mondhat semmit*.

Katareu levele.

Bukarest, március 11. A debreceni merénylet ügyében folyó nyomozásnak ma új és feltűnő mozzanata is van, amely nagy mértékben izgatja a román közvéleményt. Az egyik bukaresti lapban, a *Diminatea*-ban ugyanis ma reggel levél jelent meg, amelyet a megszökött *Katareu* irt a lap tulajdonosának, *Mille Konstantinnak*. A levél a következő:

Mille ur! Nem voltam elkészülve arra, hogy ügyem ennyi újsághasábot fog betölteni, hogy mindenki el fog fordulni tőlem. Hát jó, legyen, nekem nem fáj a dolog. — *Csak azt tudom, hogy amit tettem, jól tettem*. Mert kriminális gesztusom tönkretette a magyarok amaz illúzióját, hogy megérősinhetik hatalmukat mindannak elnyomásával, ami szent, elnyomásával testvéreinknek, azaz bocsanat, az *önök* testvéreinek. Hiszen én most csak *orosz-bolgár*, vagy tudom is én mi vagyok. — Remélem azonban, hogy el fog érkezni az idő, amikor *csontjaimat a börtönből előszedik és odahelyezik a nagy események martírjai mellé*. Addig csak hadd legyek én *gyalázatos kém*, akiben még *Arbore* ur sem bizik. Bocssa meg rossz írásomat, de *egy korcsmai padon ülve, írom ezt a levelet*. Nem akartam írni, de kénytelen vagyok ve-

le, hogy ezuton fejezzem ki *megvetésemet ama nemzet iránt, amely a pesti rendőrségtől való félelmében ma megtagad*. Tisztelettel *Katareu Illés, Katarov, Katarovszky, Katarovics, vagy ahogy akarja*.

A levelet Tulceában adták föl két nappal ezelőtt. S ha csakugyan Katareu irta, ez azt bizonyítja, hogy *valóban Tulceába menekült*, ahogyan annak idejében megirtuk.

A rendőrség a levél dolgában megindította a nyomozást és megkérte a lap szerkesztőségét, hogy *a levél eredetijét adja rendelkezésére, a lap azonban a kérést nem teljesítette*.

A *Diminatea* szerkesztősége ugyanis *külön nyomoz* s most úgy látszik, újságírók és rendőrök versenyezni akarnak egymással abban, hogy a levél alapján ki tud majd előbb Katareu nyomára akadni. — Nem lehetetlen azonban az, hogy *a szerkesztőséget felültették a levéllel*, mert mindenesetre nagy szégyene volna a rendőrség nyomozásának, ha igaz lenne, hogy *Katareu még két nappal ezelőtt Tulceában tartózkodott*.

Adományok az emlékműre.

Sesztina Jenőhöz, az emlékmű pénztárosához a mai napon a következő adományok folytak be:

Csóka Sámuel tanácsnok (tb. főjegyző ivén) 56 kor., Csikszentmihályi Lestyán Adorján kir. közjegyző 20 kor., Jakucs Sándor ref. lelkész H.-Szovát 10 kor., Nagy Julia tanítónő és I. oszt. növendékei (Csonka-u.) 5 kor., idősebb Pacelt János 2 kor., Neuhäuser Károly 2 kor., Czeglédi Gyula 2 kor., N. N. 50 fill., Botos András 1 kor. Összesen: 98 korona 50 fillér.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

CSÜTÖRTÖK: *A mandarin*, kínai dráma. — Bemutató előadás. — (C bérlet.)

PÉNTEK: *A mandarin*, kínai dráma. — (A bérlet.)

SZOMBAT: *A mandarin*, kínai dráma. — (B bérlet.)

* **Vasárnap délután a „Kis király”**. (A színházi iroda jelentése.) Kálmán Imre, „A cigányprimás” jeles szerzőjének legújabb operettje vasárnap, e hó 15-én mérsékelt helyárrakkal kerül színre. A pompás darab, melynek kiváló zenéje és pompás szövege már nemcsak Magyarországon, de az egész világon, minden művelt államban rendkívüli sikerrel került színre, Debrecenben is nagy tetszést aratott. Különösen a jeles slágerszámok, a „Huzzad csak kivilágos virradatig!”, továbbá a „Jaj mamám!” stb. tetszettek nagyon. A jegyek e mérsékelt előadásra már csütörtök reggeltől kezdve a színházi pénztárnál kaphatók.

* **„Váljunk el”**. A szezon legmulatatóbb vigjátékában gyönyörködhet máttól kezdve az Apollóban.

* **„A mandarin” (Mr. Wu)**. (A színházi iroda jelentése.) Vernon és Owen izgalmas drámájának, „A mandarin”-nak bemutató előadása ma este lesz C) bérletes előadásban. A társulat drámai személyzete közül főleg Fehér Gyulának (Mr. Wu, a mandarin), Halassi Mariskának és Kassainak (Gregory hajótulajdonos és felesége) jutnak a legnehezebb, de egyuttal leghálásabb szerepek. Főbb szerepeket játszanak még: Károlyi Ibolyka, Szentiványi Gitta, Nagy Sándor, Rónai, Vándory, Szalai stb. A darab ma C), pénteken és szombaton A), illetve B) bérletben fog színrekerülni.

Ha szolid és megbízható vízvezetési, vagy villanyvilágítási munkára van szüksége, forduljon

Vízvezetési bekötések, legmegbízhatóbb ejektoros kutak. Teljes fűrdőszoba-berendezések.

SAFAR MIKLÓS

Debreczen, Darabos-utca 50. szám. — Saját ház. — Telefon 959.

Villamos csillárok olcsón nagy választékban.

Kedvező fizetési feltételek.

* **A sajtószabadság ünneplése a városi-színházban.** (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap este, március 15-én a sajtószabadság és a nemzeti újjáébredés szent emlékére a színházban ünnepi előadás lesz. Az ünnepi nyitány után, melyet a katonazenekar játszik, alkalmi szavaltat lesz, ezután megkezdődik az ünnepi diszeldadás: „II. Rákóczi Ferenc fogsága“. A szintársulat a legnagyobb ambícióval készül erre a szent ünnepre és egy méltó előadás keretében óhajtja leróni a hazafias ügyeletet e szent nemzeti ünnepen. A jegyek: alsó- és középpályások, továbbá I-ső rendű támlásszékek, már az első soroktól kezdve kaphatók.

* **„Öfensége inkognitóban“.** Megérkezett már Debrecenbe. Mindenkit szívesen fogad kivétel nélkül mártól kezdve bezárólag szombat estig az Apollóban.

* **Muszáj mulatnia,** ha az Apolló vigjáték-ciklusát állandóan látogatja.

Ujházi Ede debreczeni keresztlevele

A Mester esküvője Novák Margittal

Ujházi Ede, a Nemzeti Színház nagy művésze tudvalegleg debreceni születésű. A Mester öreg korát egy gyöngéd szerelem aranyozta be, amelyet Ujházi Ede az anyakönyvvezető előtt akart a házasság kötésével megszentelni. Ma tartotta volna meg Ujházi Ede és menyasszonya, Csereyné Novák Margit az esküvőjét Budapesten, de a Mesternek hiányzott a keresztlevele. Ujházi ügyvédje dr. ifj. Hets Ödön ma telefonon kérte meg Rostás István rendőrkapitányt, hogy expressz küldje el Ujházi keresztlevelét, mert holnap meg akarják tartani az esküvőt. Rostás István főkapitány beszerezte a keresztlevelet és elküldte Ujházinak, aki így holnap megtarthatja az esküvőjét.

Ujházi Ede néhány év előtt Abbáziában ismerkedett meg Csereyné-Novák Margittal. Az ismeretség után Csereyné elvált az urától és a Mester biztatására színpadra készült. Ujházi eljegyezte az asszonyt s a hetvenhároméves vőlegény és a harmincéves menyasszony az ősz kezdetén Abbáziában élt. Onnan október végén jött haza a jegyespár, a Mester beköltözött régi lakásába, a Sándor-utca 39. számú házba. Novák Margit pedig az Excelsior-szállóban bérelt kétszobás lakást.

Ujházi úgy tervezte, hogy Novák Margitot májusban feleségül veszi. Azért csak májusban, mert akkor együtt beköltözhetnek új otthonukba. Ezt a tervet azonban megváltoztatta egy váratlan esemény.

Hétfőn délben Ujházit szédülés fogta el. A rosszullet után dr. Herczeg, valamint dr. Boyta József, a Nemzeti-Színház orvosa anynyira súlyosnak találta a kiváló színész állapotát, hogy katasztrófától tartottak. A le-sújtó orvosi véleményt közölték Novák Margittal, aki azt a kívánságát fejezte ki, hogy Ujházival a beteg-szobában tarthassa meg esküvőjét. De hétfőn nem lehetett intézkedni, mert Ujházi állapota nem javult.

Kedden reggel a Mester visszanyerte eszméletét s olyan kedvezőre fordult állapota, hogy szívtart is kért. Rágyujtott, de nem tudott szivarozni, mert nem izlett. Környezete csak ekkor közölhette vele Novák Margit kívánságát. Ujházi kérte orvosát és dr. ifj. Hets Ödön ügyvédet, hogy Bárczy István polgármestert kérjék meg az esketésre vonatkozólag.

Ujházi ügyvédje eleget tett a kérésnek, Bárczy polgármester készséggel megadta a diszpenzációt és a VII. kerületi anyakönyvvezetőt bízta meg a házasságkötéssel. Ma délben kellett volna ennek megtörténnie Ujházi lakásán, de Ujházinak nem volt meg a keresztlevele.

A Balkán

Katonák a király ellen

A nyugtalanító Orosz hírek mellett most a Balkánról is forrongás híre terjedt el: A szerb katonák elégedetlenkednek Péter királlyal szemben.

Szerb katonák forrongása.

Belgrádból táviratozzák: Néhány hónap pal ezelőtt a katonai liga lapjai nyílt harcot hirdettek az oroszbarát politika ellen, s mindent elkövettek, hogy a kormányt oroszbarát politikájának megváltoztatására bírják. De ez a terv nem sikerült. A kormány erre azzal felelt, hogy elnyomta a liga egyik legfontosabb vidéki organumát, az Úszkűbben megjelenő „Vardar“-t. Ennek lett folytatása az a parlamenti bitrány, amely nemrég játszódtott le a szkupstinában éppen a „Vardar“-üggyel kifolyóan Protics belügyminiszter és a „Pijemont“ szerkesztője, Bozsovic között. A harc a két párt között annyira kiélekedett, hogy a liga hívei immár nyíltan hirdetik, hogy Pétert rá kell kényszeríteni a lemondásra és Sándort kell Szerbia trónjára ültetni.

Egymásután tartja a liga titkos konferenciáit, amelyen a liga-párti képviselők is megjelennek s a követendő eljárásról folyik heves vita. Nagy előnye a ligának, hogy az ujonnan szerzett területeken kitünően meg tudta szervezni pártját s már elérte azt, hogy az itt élő lakosságot passzív rezisztenciára bírta a kormány hatóságaival szemben. A legutóbbi hadügyminiszteri válság is a katonai liga műve volt s vele együtt az egész kabinetet meg akarta buktatni, de ez a terv sem sikerült.

Ferenc József a békeszerző.

Berlinből táviratozzák: A „Berliner Tageblatt“ párisi levelezője Doumergue miniszterelnöknek tegnapi beszédéről szóló tudósításában közöl egy olyan passzust, amely a többi tudósításokban nem fordul elő. A „Tageblatt“ szerint Doumergue, mikor arról beszélt, hogy a balkáni válság folyamán sikerült Európa békéjét megőrizni, bizonyos nyomtatékkal, amely mindenkinek föltűnt, mondotta:

— A válság békés lefolyását különösen Ferenc József király nagy bölcsességének köszönhetjük.

URANUS

Korona-Passagó Telefon 3-28.

Csütörtökön — Pénteken

március hó 12-én, 13-án

PATRÉ SLÁGER

ÖRÖK SZERELEM

Drámai színjáték 3 felvonásban. Előadják a legjobb párisi színészek.

1. Zene.
2. Képek Kalkuttából. Színes helysín felvétel.
3. Sikerkült lakoma. Bohózat.
4. A mult kísért. Amerikai életkép.
5. 6. A PAPA FELESÉGE. Rendkívül kacagató bohózat 2 felvonásban. Főszereplő a közkezdvelt MÓRIC.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. **Rendes helyárak!** Bérlet-, igazolvány- és trafik-jegyek e műsornál érvényesek.

Szombaton — Vasárnap

március hó 14-én, 15-én

A KÉTELEKŰ EMBER.

Orosz dráma 3 felvonásban.

HIREK

Wied herceg hasája

Wied herceg igazság szerint fejedelem immár, mert szombaton bevonult Albániába és — még mindig ott van. Hihetetlen, de még ma is azt jelentik az európai államok Benjáminjából, hogy az albánok nagyon szeretik Wied Vilmost és nem bánták meg, hogy királyt fogtak benne. Ennek a lojális nyilatkozatnak a kapcsán bátrak vagyunk az alábbi kis honismertetőt közölni Albániáról, melyről annyit olvasott mostanában és félünk, még sokkal többet fog olvasni ezután a közönség.

Durazzónak, Albánia fővárosának van: egy mozija, egy gramofonja és hét biciklije, ezt nevezik odalent kulturának.

Az albán nemzeti himnusz száz versszakaszból áll, dacára, hogy mindössze három éves.

A női élet Albániában fél annyit ér, mint a férfiaké. Aki férfit öl meg 5000 piasztért fizet, míg a női élet váltságdíja csak 2500 piasztért.

A vendégszeretet szent az albánoknál; de vendégüket szabad meglopniok, mihelyt elhagyta házuk küszöbét.

Albánia leghatalmasabb embere sem tud írni vagy olvasni.

A malisszorok azt tartják elegánsnak, ha mennél rongyosabb vagy zsirosabb ruhában járkálnak.

Az albán nyelv nem ismeri a „szeretni“ és „szerelem“ szavakat, de számos kifejezése van a „boszu“ szóra.

Az albánok a vérbosztul rendesen nem nagy örömmel, de inkább a kötelezettség érzetéből követik el; mégis a férfi lakosság 20 százaléka e barbár szokás folytán hal meg.

Az éjszakai albán jobban fél a fürdőtől, mint a haláltól.

— **Fejérváry Géza báró állapota.** Bécsből táviratozzák: Fejérváry Géza báró állapota ez idő szerint aggodalomra okot nem ad. A király a nap folyamán többször érdeklődött a beteg állapota iránt.

Nyomatékokat kell helyezni a „Scott“ szóra.

Az az elismerés, a nellyel az orvosilag a Scott-féle csukamájolaj-emulsióknak adózik, okot adott és ad naponként „állítólag“ ép oly jó emulsiók becsmepészésére és felmagasztalására. Ön azonban

saját érdekében cselekszik,

ha kitart az eredeti Scott-féle emulsió csinált készítmény mellett, mert egyedül ez a Scott-féle eljárás szerint előállított, majdnem 4 évtized óta világhírnévnek örvendő csukamájolaj-emulsió.

Ezért csak Scott-féle emulsiót kérjen és fogadjon el.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére Wien, VII, egy gyógyszertár úján próbaadagot küldünk.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb :: **kézimunkák** a legolcsóbb :: árban. ::
TELEFON 288. SZÁM

— **Román-görög-orosz nász.** Athénből érkezett távirat jelenti: A görög trónörökös március 10-ikén (az ó-naptár szerint) Bukarestbe érkezik. A trónörökös Ranga be őrnagy és a görög király egyik segédtszije kíséri, de nem lehetetlen, hogy a görög király is eljön Bukarestbe. Ez alkalommal hivatalosan nyilvánosságra hozzák a trónörökösnek Erzsébet román hercegnővel való eljegyzését. — Bukarestből táviratozzák: Ferdinánd román trónörökös és felesége március 24-én (az ó-naptár szerint) Pétervárra megy. A trónörökös elkíséri Károly herceg is. Ugy mondják, hogy ez alkalommal Károly herceg eljegyzi az egyik orosz nagyherceg-kisasszonyt.

— **Díjnokok a miniszternél.** A pénzügyi díjnokok ma küldöttségileg tisztelegtek Teleszky János pénzügyminiszternél és kérték, hogy türelmetlen helyzetükön javítson. Teleszky János kijelentette, hogy bár az állam tulterheltsége miatt ilyenre gondolni nem igen lehet, mégis helyzetükön javítani kíván és ezért már a jövő évi költségvetésbe nagyobb összeget fog beállítani.

— **Simon Miklós temetése.** Ma délután temették el általános részvét mellett miskolci Simon Miklós rendőrkapitányt a Kossuth-utca 38. szám alatti gyászházban. A temetési szertartáson — melyet Szele György református lelkész végzett — testületileg jelent meg nemcsak az egész rendőrtisztviselői kar és a városi tanács, de közéletünk számos kiválósága s az a rengeteg jóbarát és tisztelő, akiket Simon Miklós földi életében szerzett. Délután három órakor vette kezdetét a gyászszertartás a Kossuth-utcai gyászházban, ahol diszruhás városi hajduk és rendőrök állottak ez alkalommal őrt a koporsó körül, amelyet a pompázó virágokból font koszorúk tömege takart. Legfelül a rendőrség babérlevelekből font hatalmas koszorúja: *Tisztviselőtársának — a rendőrségi tisztikar.* A városi tanács koszorúja: *Részvéte jelöl.* — *Debrecen sz. kir. város tanácsa.* A család koszorúi: *Felejtettelenemnek — Rózád.* — *Miklósunknak — Anyósa és sógora.* — *Isten veled — Jóna János.* — *Orizzük emlékére — Szotyori-Nagy család.* — *Régi jó barátunk, isten veled — Harstein József és Nándor.* — A temetési szertartást Szele György református lelkész végezte, aki megható gyászbeszéddel búcsúztatta el a halottat. A gyászbeszéd után a főiskolai kántus énekelte el „Zug az élet tenger-árja” kezdetű gyászdalt, majd megindult a hatalmas gyászmenet a Kossuth-utcai temetőbe, ahol a miskolci Simonok családi kriptájában helyezték örök nyugalomra Simon Miklóst.

— **Párbajok egy cikk miatt.** Máramarosszigetről jelentik: Kovács János ügyvéd provokálta Kovássy Ágostot, akinek lapjában a debreceni pokolgép-merénylet alkalmából „Hálátlan náció” címen a románokat sértő cikk jelent meg. Kovássy megnevezte a cikk szerzőjét, Hannibal Kristóf huszti ügyvédi írnokot, mire Kovács Hannibálhoz is elküldötte segédeit.

Apollo

Csütörtök — Péntek — Szombat
1914 március 12, 13 és 14-én

VIGJÁTÉK-CIKLUS

II. SZOROZAT:

Öfensége inkognitóban.

Vigjáték 3 felvonásban.
Főszereplő: Carl Astrup.

Váljunk el!

Vigjáték 3 felvonásban.
Főszereplő: Wanda Freumann.

Rendező helyarák.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

— elgyöngült erők helyreállítását előmozdíthatják, ha —

Evaton-tablettákat

használnak. — Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét. Próbák K 4-20, fél doboz K 10—, egész doboz K 18— utánvétellel vagy az összeg előzetes beklúszása ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE

— FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE —
WIEN, III. HAUPTSTRASSE 130.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

— **Népszerű Főiskolai Tanfolyam.** Ma tartotta Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos előadását „Az ivóvíz szerepéről a fertőző betegségek terjesztésében”. Ismertette a tiszta és egészséges víznek az ismertető-jeleit, majd rámutatott azokra a különféle okokra, melyek a víz fertőzöttségét idézik elő, végül kifejtette, hogy minő okok alapján és minő vizsgálatok útján lehet kimutatni valamely víznek a fertőzöttségét. Előadása minden tételt számos példával illusztrálta s különösen érdekes volt, amikor a múlt évi debreceni paratyphus-járvány lefolyását ismertette. Megnyugtatólag hatott, amikor kijelentette, hogy az a forrás-víz, melyből a debreceni vízvezeték táplálkozik, teljesen kifogástalan, csak aztán vigyázni kell, hogy fertőzőanyagok máshonnan ne kerüljenek bele. A rendkívül tanulságos és érdekes előadást az egybegyűlt szép számú közönség élénk tetszéssel fogadta.

— **Római tragédia az Urániában.** (A gladiátorok.) Az elmúlt 3 nap alatt kialakult a közönség egységes véleménye, hogy „A gladiátorok”-nál klasszikusabb alkotást még nem produkált a kinematográfia. Spartakus tragikus szerelmét gyönyörű korhű megjátásban és művészi rendezésben látjuk magunk előtt végig vonulni minden pazar szépségével és mélyseges tragédiájával végig vonulni. Különösen megkapó festői látvány a római harcosok felvonulása. Fenséges látvány a rómaiak és a gladiátorok harca. De külön-külön kellene megemlékeznünk ennek a csodás képnek minden jelenetéről. Vasárnap estig marad műsoron az Urániában „A gladiátorok” című film.

— **Az ipartestületi elnökválasztás ügyében** kiküldött végrehajtó-bizottság és az Iparos-Kör nagyválasztmánya ma, csütörtökön este 8 órakor az Iparos-Kör helyiségében az Iparos-Otthonban közös gyűlést tart, amelyre a tagok okvetlen megjelenését kéri ezúton az elnökség.

— **A bombamerénylet tolvajai.** A görög-katolikus püspökség ellen elkövetett merénylet alkalmával az általános zűrzavart sokan arra használták föl, hogy belopóztak az iparkamara elhagyott lakásaiba s azokból a kéznél fekvő kisebb-nagyobb tárgyakat elémelték. Magából a püspöki lakból is többféle ruhaneműt, ágyneműt és egyéb tárgyat tánt el, amelyeknek tolvajait ma sikerült a rendőrségnek elfognia Berki Andrásné és Párna Sándor rovottmultu homokkerti lakosok személyében. Ezeknek lakásán a lopott holmik javarészt megtalálták s ők maguk is bevallották a lopást. A rendőrség a tolvajokat följelentette a kir. ügyészségen.

— **Előadás a női ruházatról.** A vasárnapi munkásképző most tartotta az évi hetedik s egyúttal utolsó előtti szórakoztató délutánját óriási érdeklődés mellett. Spolarich László tanár, festő és iparművész rendkívül magvas és szellemes előadásban ismertette a női ruházatkodás fejlődését. Az ősember levélruhától és állati bőrből készült ruhadarabtól kezdve a napjainkban észlelhető divatfúrcsátságokig. E közönség előtt ezúttal mutatkozott be Sztepanov Lali 10 éves hegedűvirtuóz is, ki Császy Elek szavalatával egyetemben méltó tapsokat aratott. Legközelebbi szórakoztató délután f. é. március 22-én lesz, mikor is a március idusát fogja a közönség megünnepelni.

— **Amerikába szökött kereskedő.** Szatmárról jelenti tudósítónk: Még a múlt év május havában történt, hogy György Károly szatmári üveg- és porcellán-kereskedő fizetésképtelen lett és csődöt kért maga ellen. A leltározás során kiltint, hogy a 28—30 ezer koronát kitevő árutartozása ellenében 43 ezer korona értékű áru volt raktárában. Az árut elárverezték s a hitelezőket úgy, ahogy kielégítették. Ez év elején György Károly ellen több bünvádi feljelentés érkezett az ügyészséghez család, magánokirathamisítás miatt. Ugyancsak ez év elején György családjával Amerikába vándorolt ki, mielőtt a bünvádi eljárást ellene folyamatba tették volna. Az ügyészség, mivel arról értesült, hogy György Károly Amerikába szökött, közzvényt adott ki ellene s valószínűleg, ha megtalálják, haza hozzák Amerikából.

— **Az Uránus új filmszenzációja** a mai nagystíliú, finom ízléssel összeállított műsor. Csupa újdonság szerepel a műsoron, drámák, bohózatok, látványosságok nagyszerű sorozata, amelyből imponálóan emelkedik ki „Az örök szerelem” című 3 felvonásos drámai színjáték, melyet Páris legjobb színészei a Pathé-cég rendezésében adnak elő. Megkapóan tragikus erővel megrajzolt kép ez s a megrázó mese a mestéri beállításban és rendezésben brilliánsan érvényesül. Nagyszerű film „A papa felesége” című francia bohózat is, melyben az apa és fia kettős szerepét az általános kedvelt Möríc játsza. Előre látható, hogy ez a műsor az Uránus-színház egyik legszebb sikerét jelenti.

— **Tizenegy ember tűzhalála.** Drezdából táviratozzák: Hatalmas tűzvész pusztított tegnap este. Weigand-testvérek híres litográfiai műintézete porra égett. Az üveges tetőtű nagy könyvkötő-műhelyben támadt a tűz, ahol temérdek papirosbolmi volt felhalmozva és ez okozta, hogy az egész telephely menthetetlen volt. Előbb az ivetgető szakadt fölbe, majd az épület fedele és végül a falak is összeomlottak. Hajnal felé csak romhalmazz maradt az épületről. Az üszkös gerendák alatt öt munkás holttestét találták. Mikor a tűzoltóság már vissza akart vonulni, a sorbaállításkor hat tűzoltó hiányzott. Rémülten mentek vissza a tűzoltók a leégett raktárhelyiségbe, amelynek fedele utólfára omlott össze és ott találták hat bajtársukat megsebesedve.

— **Pályaválasztói ankét.** A Szabad Iskola ez év március havában pályaválasztási ankétet hirdetett a középiskolákban érettségi vizsgát tevő ifjak s azok szülei részére. Ez az ankét — amint velünk közlik — később fog megtartatni, hihetőleg április végén vagy május elején, amikor aktualitásában még inkább nyer a matura előtt álló ifjuság szemében. Minden egyes életpályát az azon élő egyének ismertetnek s ankétet hihetőleg dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos fogja bevezetni.

— **Értesítés.** Szives tudomására hozom a nagyérdemű vevőközönségnek, hogy Piac-utca 9. sz. alatti cipő-üzletemet eladtam. Egyben van szerencsém tudatni, hogy **Hatvan-utca 5. sz. alatt (Bignió-házban) kizárólag rendelésekre műhelyt nyitottam.** Eddigi szives pártfogásukat kérve, tisztelettel **Fischer Menyhért.**

Aspirin-tabletták

fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettát 0,5 g 1 kor. 20 fill. ért kaphatók. Minden tablettán az Aspirin szó látható.

A tavaszi idény összes újdonságai, a legszebb kalapok, izléses nyakkendők, finom fehérneműk Frank Testvérekéknél, az új megyeház mellett.

Pérez-, szivar- és cigarettatárcák, finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

TÖRVÉNYKEZÉS

Leszúrták tévedésből. Gergely Ferenc, Gergely Sándor, Katona János debreceni közművesek a múlt év március 2-án este megtámadták Tóth Bálint tartalékos-katonát, akit egyik haragosuknak néztek és úgy ösztözték, hogy 44 napig nyomta az agyat. Súlyos testisértes vétsége miatt állították ma a debreceni törvényszék előtt, a mely Gergely Ferencet egy heti, Gergely Sándort egy havi, Katona Jánost két heti fogházra ítélte.

NYILTTÉR.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	848
Osztrák hitel	687
4 százalékos koronajáradék	8240
Allamvasút	71350
Jelzálogbank	448
Hámmurányi	66850
Salgótarjáni	72150
Közuti vasút	6291

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3 $\frac{1}{2}$ % — Berlin 3 $\frac{3}{8}$ % — London 2 $\frac{7}{16}$ %

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza májusra	1188
októberre	1258
1914. április	871
Rozs októberre	950
áprilisra	1070
Zsolt októberre	170
áprilisra	170
Tengeri 1914. évi júli.	681
„ máj.	681

Készárú változatlan.

Uj postal ügynökség. A kereskedelmi- és iparkamara ezúton hozza érdekeltsege tudomására, hogy Szabolcs-vármegye Szakoly községben Szakoly elnevezéssel e hó 16-án új postal ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a helyföldre Bosznia, Hercegovinába és Németországba szóló pénz és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával, továbbítási díj 3zoo, Kd.ú cm sr adásával és utalvány- nemkülönbön postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva.

Fizetése képtelen nagybérlo. Nagyváradról jelentik: Fancsikai Schwarz Ferenc okányi nagybirtokos, aki Tisza István gróf vatyoni birtokát is bérlé, öt millióval zavarokba került. A nagy fizetése képtelenség ügyében az egyezkedési tárgyalások megindultak tegnap a Hitelbankban s állítólag az érdekelt intézetek közbenjöttével a hatalmas birtok parcellázás alá kerül. A hitelezők között első helyen áll egyik vezető intézetünk három millió teljes betáblázott követeléssel, majd a Bihar megyei Takarékpénztár, következik 1.600.000 koronás szintén intabulált követeléssel, harmadik helyen gróf Csáky György Napoleon javára 7200 korona intabulált éviaradék nyugszik, a he nem kebelezett hitelezők között első helyen a Szegdi Kenderfonógyár r-t. áll 300.000 koronás követelésével. Schwarz Ferenc tegnapielőtt Lovranába utazott az izgalmak kipihenése céljából s az ügy elintézése után bérletet vált magához, de természetesen nem az eddigi keretekben mozog majd az új gazdaság.

Bakkancs-szállítások odaitélése. A debreceni kamara kerülete kis iparosai részére a kereskedelmi miniszter a közös hadsereg bakkancs-szállításából a pályázók számára nyárhoz képest 3444 pár lábbeli készítését engedélyezte. A munkálatban nyíregyházi, jászberényi, jászteleki, jánoshidai és jákóhalmi iparosok részesültek.

Étvágytalanság, gyomorgörcs, emésztési zavaroknál a legbiztosabb hatású hásiszer a

PALMA

PROBAÜVEG 40 FILLER.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerész

Debreczen, Piac-utca 30. szám.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Placz-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

313. sz. 1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. kerületi kir. járásbírósnak 1913. évi 4067/21. számú végzése következtében dr. Mészöly Imre budapesti ügyvéd által képviselt Glogovazky és Társa cég és csatlakozottak kimondott több végrehajtató javára 510 korona 40 fillér s jár. erejéig 1913. évi május hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járásbírósnak 1914-ik évi V. II. 98/2. számú végzése folytán 510 kor. 40 fillér tökéletesítés, ennek 1912. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 121 korona 60 fillérben bírósági már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Király-utca 4. szám alatt leendő megtartására 1914. évi március hó 18. napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1914. évi március hó 4. napján.

Lőrincz Endre, kir. bír. végrehajtó.

KONTSEK GÉZA

FÜSZER-, BOR-, CSEMEGE
MAGNAGYKERESKEDESE
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 15.

Ajánlja dusan felszerelt raktárait a következő cikkekben:

A legtisztábban kezelt fűszerfélék.
Kifünő asztali, csemege- és gyógyborok, asszuk. Magyar és francia cognac, likőrök, pezsgők. Sószótt, pácolt, füstölt halak, rákok, kaviár. Friss gyümölcsök: szőlő, őszibarack, ananász, vérnarancs.

Hideg felvágottak, kassai és prágai sonka, tea-szalonna. Szepességi és bécsi virstli, gothai májas kolbászok.

Pástetomok, szarvasgombák, imbissek, painek. Teák: kínai, indiai és angol fajok.

Rum az Antillák legnemesebb párlatai. Kugler cukorkák és csokoládék legnagyobb választéka.

Teasütemények: magyar, francia és angol gyártmányok.

Kétszersültek, pozsonyi gyermek karisbadi és malata.

Gyógykenyerek: Simons, Graham, Carr-Matt és Schrott.

Teavaj: Tescheni főhercegi és gróf Andrássy-féle.

Befőzött és aszalt gyümölcs és főzelékfélék. Kávé nagy raktár az indiai izos kincsből nyersen és legmodernebb villanyos pörkölőn, szakértően összeválogatott fajokban pörkölve.

Újdonság: Kontsek-féle Mágnes vegyíték-kávé a létező legfinomabb pörkölt kávé. Minden kiló pörkölt kávéhoz (mely 1/4 kilós részletekben is átvethető) 1 finom kivitelű majolika kávécsészét aljjal, adok ingyen.

A csészek magyar motívumok, 12 kivitelben művészi rajzokban kaphatók s minden asztal díszét képezik. Finom, elegáns, előkelő!

Levélbélyegeket

30.000 különbéle, jótállás mellett valódi, kifüggesztés, küldés utánra 60 százalékos engedménnyel kimerítő katalógussal
A. Weisz, Wien I., Adlergasse 8.
Gyűjtemények, vásároltatnak.

122-1914. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Derecskei Népbank végrehajtónak Cseke Sándor és neje Kiss Margit végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási újabb árverést 239 korona tökéletesítés és járulékal behajtása végett a derecskei kir. járásbírósnak területén levő, Derecske községben fekvő s a derecskei 2780 sz. betéti A. I. 2896, 3835, 8188, 10936, 14711, 15206, 16247. hrszám kert-, szántó- és szőlőföldekre 712 koronában, a derecskei 2781. sz. betéti A. I. 3055, 3056. hrszám kertre és házra 877 koronában és az ugyanazon betéti + 15047. hrszám kertre 165 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 1. napján délelőtt 11 órakor ezen telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arólyammal számított óvadékképes értékpapírossal a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Derecske, 1914. évi január hó 12-én.

Fürt s. k. jbiró.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 l.

Vaslag hetéből kezdett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. u

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszerebb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó.
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Újság
telefon száma: Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER
tejesokládék friss érkezésben kaphatók a Deutsch-féle fűszerüzletekben.

Pörkölt és nyers kávé
különlegességek kaphatók Félégyházy Jánosnál.

1 mássa
hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Adás-vétel

Irodai
üvegből vagy rácszatból kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Állás

Német
és angol leckeórákat ad jutányosan perfekt urileány. Cím a kiadóban.

Lakás

Két kisebb
bolthelyiség a piac legforgalmasabb helyén május hó 1-re kiadó. Értekezhetni Hartstein bodegásnál.

Pékkemence-vállalkozó

szakszerűen készít kenyérsütődék részére kenyérsütőkemenczét és szakszerűen állít össze cserépkályhákat. Imrovicz György Püspökláday, Főter.

Különte

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona. 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 koróra, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehéreneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi időnyre érkezett
... ujdonságait. ...

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék ! ! Olcsó árak !

15420—1913. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben r.-t. végrehajthatónak a Nagymagyaralföldi Építő és Műszaki r.-t. cég végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtást szenvedő nevén álló, a debreczeni 9196. sz. tkvben A + 9080. hrsz. alatt felvett ujosztású szántóra 4231 korona, ugyane tkvben A + 9081. hrsz. alatt felvett ujosztási szántóra 3306 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1914 évi április hó 27. napjának délelőtt 9 órskor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási ár kétharmadán alól eladatni nem fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikialtási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígéri senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 10%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1913. évi december hó 20.
Dr. Tóth s. k., kir. tszéki jegyző.

Gyomorgörce, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

3800 bolgár

100 évnél idősebb!
E balkán nép keménysége és ezen magas életkorának teljes erőben való elérése titka: a

„YOGHURT.” Ez egy tejből készülő, rendkívül táp-erősítő étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készitési módja, amellel roppant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdaságra, Nagyszében 5** címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalvánnyon.

Werner Sándor uridivat-üzlete megnyilt

Debreczen, Hungária-kávéház mellett.

Állandó nagy raktár: bel- és külföldi divatos kalapokban :: kitünő minőségű fehéreneműekben, valamint szebbnél-szebb nyakkendő-ujdonságok és minden más férfidivaticikk nagy választékban.

Az árak szolid, szabott: árakban van megállapítva.

Az árak szolid, szabott: árakban van megállapítva.